

között működött. Könyvállománya 12 539 kötet, de olyan kis alapterületű helyiségben van tárolva, hogy lehetetlen a szabadpolcos felállítás. Heti nyitvatartási ideje 24 óra. A három műszakban üzemelő telefonközpont 3000 alkalmazottja közül csupán 680 tagja a könyvtárnak. Az évi könyvvásárlási keret itt 20 000 zloty (17 ezer forint). A könyvtáros szintén fontos szerepet vállal a szakszervezet népművelő munkájában, de az ismeretterjesztő előadásokat, író-olvasó találkozókat a könyvtáron kívül kénytelen rendezni, mivel — mint említettem — nincs megfelelő helyisége. A könyvtárnak csak szerzői betűrendes katalógusa van, olvasóteremmel sem rendelkezik.

Lengyelországban a közművelődési könyvtár állománygyarapítása lényegesen eltér a magyarországi gyakorlattól. A könyvtárosok *maguk vásárolják a könyveket a könyvesboltokban*, mivel nincs olyan jellegű szolgáltatás, mint nálunk a Könyvtárel-látóé (megrendelőjegyzék, könyvvel érkező katalóguscédulák stb.). A szakszervezeti könyvtárosok is havonta vásárolnak új könyveket, a kiválasztásban a könyvkiadók és a nagy közművelődési könyvtárak által kiadott ajánló bibliográfiák, jegyzékek segítik őket. A szakszervezeti könyvtárak kölcsönzési rendszere sok hasonlatosságot mutat a hazaival (személyi lap az olvasóról stb.), azonban a kölcsönzés *aláírás nélkül* történik.

A postásszakszervezetben a letéti könyvtárak nem a nagyobb könyvtárakhoz, hanem a Szakszervezeti Tanácshoz tartoznak. Kilenc önálló, főfoglalkozású könyvtárossal dolgozó postásszakszervezeti könyvtár található Varsóban; művelődési házuk nincs, de számos jól felszerelt klubbal pótolják ezt a hiányt. A könyvtárostól megtudtam, hogy *új jogszabály készül a szakszervezeti könyvtárakról*. A legutóbbit az ötvenes évek végén hozták, a közművelődési könyvtárúgyról pedig 1968-ban készült jogszabály.

Wroclawban a Közlekedési Dolgozók Szakszervezetének egyik üzemi könyvtárát látogattam meg. Ez a könyvtár összevont, szakszervezeti és műszaki funkciókat lát el, s szép olvasóteremmel, szabadpolcos övezettel rendelkezik. Mindkét állomány ETO szerinti besorolásban van felállítva. Lengyelországban még nem túl elterjedt könyvtártípus az *összevont szakszervezeti és műszaki* könyvtár, holott ez igen hasznosnak mondható. Mindkét városban sokat hallottam a „könyvbarátok köre” nevű társaságról. Ennek a *könyvbarátok klubjának* is nevezhető körnek nagy hagyományai vannak Lengyelországban. A tagok tagdíjfizetéssel anyagilag segítik a közművelődési könyvtárakat (pl. a Varsói Vajdasági Könyvtárhoz tartozó Brwinówi Községi Könyvtárban gyönyörű klubot láttam, melyet ez a társaság tart fenn). A „könyvbarátok köre” a tagsági díjból és a központi támogatásból évente jelentékeny anyagi támogatást nyújt a segítségért hozzá forduló könyvtáraknak.

Nyékes Tamásné

a Diósgyőri Vasas Művelődési Központ könyvtárvezetője hosszas betegség után 45 éves korában elhunyt. Népművelői tevékenysége röviddel a felszabadulás után kezdődött: társadalmi munkásként üzemi zene- és énekkart szervezett, majd 1953-ban népművelési előadó lett a rétsági járásban. 1954-től tevékenykedett Diósgyőrben, előbb mint a Lenin Kohászati Művek művelődési otthonának igazgatója, majd 1955-ben a könyvtár vezetésére kapott megbízást. Úttörő szerepe volt a diósgyőri vasas könyvtárhálózat kiépítésében. A kezdetben mintegy

CSERHÁTI JÁNOS 1929—1974

25 ezer kötetes állomány irányítása alatt 100 ezer kötetes jelentékeny gyűjteménnyé nőtt. 1968-tól a Művelődési Központ helyettes igazgatói teendőivel is megbízták, ezzel szélesebb körű népművelői tevékenység kifejtésére nyílt alkalma. Munkája mellett szívesen vállalt közéleti szerepet is, népi ellenőrként tevékenykedett. Cikkírója volt a Könyvtárosnak is.

Könyvtárosi munkájának elismeréseképpen 1964-ben miniszteri dicséretet kapott, 1966-ban és 1970-ben pedig elnyerte a Szocialista Kultúráért kitüntetést.

(Sz. M.)